

והואיל וכן, שסתם בעל הבית תורם מבינונית, והשליח תרם מיפות, יש לנו לברר אם בכהאי גוונא קיים את שליחות בעל הבית, או שסטה מדרך שליחותו בכך שתרם מהיפות.

ולאחר מכן בא בעל הבית, ומצאו שתרם מפירות היפות, ואמר ליה: כלך אצל יפות!

אזי הדין הוא כך:

אם נמצאו פירות יפות מהן — תרומתו תרומה. כי נתברר לנו שדרכו של בעל הבית זה לתרום תמיד מיפות, והרי שליח זה קיים שליחותו כראוי.

ואם לאו — אין תרומתו תרומה. וכפי שנתבאר לעיל, שכיון שלא נמצאו פירות יפות מהן, ודאי בלשון כעס אמר לו, ואכן דרכו לתרום תמיד מבינונית ככל בעלי בתים. ואם כן, אין הוא שלוחו בתרומה זו.

אמימר ומר זוטרא ורב אשי אקלעו לבוסתנא דמרי בר איסק [נקלעו בדרכם לבוסתנו של מרי בר איסק].

אייתי אריסיה [הביא אריסו של מרי בר איסק] **תמרי ורימוני, ושדא קמייחו** [והניח לפניהם]. ומרי בר איסק לא היה שם באותה שעה.

אמימר ורב אשי אכלי מהפירות, ואילו מר זוטרא — לא אכיל, כי חשש משום גזל (49).

אדהכי [בינתיים] **אתא מרי בר איסק, בעל הבוסתן, ואשבחינהו** [ומצא את החכמים יושבים בבוסתנו].

ואמר ליה לאריסיה: אמאי לא אייתית להו לרבנן מהנך שפירתא [למה לא נתת לחכמים מפירות אלו, שהם טובים יותר]?

49. הקשו התוס', למה לא אכל, הא אמרינן במסכת בבא קמא [ק"ט א]: "אריסא מדנפשיה קא זבן!"

ותירצו, ששם מדובר שהביא האריס מביתו, שמשתמא הביא מה שכבר הגיע לחלקו. אבל כאן הרי מדובר שהביא מן הפרדס, וחשש מר זוטרא שבשעת חלוקה לא יאמר לבעל הפרדס שיטול כנגד מה שנתן להם.

ובטור [חו"מ סימן שנ"ח] איתא: "אבל אם ידוע לו שלא חלק, אסור ליקח ממנו [מהאריס], ואין אנו תולין לומר שודאי יתן לבעל הבית כנגדן". ותמה עליו הב"י, למה פסק כמר זוטרא, הרי נחלקו עליו אממר ורב אשי שרבים הם, והלכתא כוותייהו! ועוד, הרי רב אשי הוא מרא דתלמודא, ונקטינן כוותיה!
וכתב הדרישה, שהיה משמע לטור שהודו

אמימר ורב אשי למר זוטרא, מזה שאמרו לו לאחר מכן: "השתא אמאי לא אכיל מר?" ודקדק כן גם מדברי התוס', שהקשו על מר זוטרא ממימרא דרבא. ואיכא למתמה, וכי גברא אגברא קרמית?! אלא על כרחך שהיה פשוט להם שהלכה כמר זוטרא.

ובהמשך דבריהם כתבו התוס' בדעת רב אשי שאכל, שהיינו טעמא משום שאריסא מדנפשיה קיהיב: "שאין לומר שהיה סומך שיתרצה מרי בר איסק כשידע, דהלכה כאביי, ואף על גב דהשתא ניחא ליה, מעיקרא לא הוה ניחא ליה". וכתב בחמדת שלמה, שמשמע מדבריהם, שלשיטת רבא אף מותר ליטול דבר של חבירו בלי ידיעתו, על סמך שיתרצה לבסוף, ואין אנו אומרים שרק גבי יאוש, שכבר יצא החפץ מרשות הבעלים, מועיל שלא מדעת. וכן